

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Paa den anden Side tror jeg, at naar det drejer sig om Haandværkere, vil disse Folk ikke bruge denne Lov, men være interesserede i at bruge Indenrigsministeriets.

Det ærede Medlem Hr. Nielsen-Man vilde gerne have Punkt 10 i § 2 flyttet længere frem, og det vilde jeg med Glæde give Tilslutning til, men ved de Forhandlinger, der har været ført mellem Landarbejdernes Repræsentanter og Kommissionen, enedes man om denne Placering, hvorfor jeg ikke har fundet Grund til at ændre den; men jeg forstaaer udmærket den Tankegang, der ligger bagved det ærede Medlem Hr. Nielsen-Mans Ønske.

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen var inde paa, om Bestemmelsen om Opførelse af Boliger for Landmandens egen Regning ikke kunde fortolkes derhen, at f. Eks. en Teglværksejer kunde gøre det samme. Jeg maa sige, at deroverfor stiller jeg mig meget tvivlende alene af den Grund, at jeg ikke tror, man i Praksis har noget Eksempel paa, at der er andre end Landmænd, der bygger. Man kan sige, at det beror paa et Skøn, men jeg tror, det kan forsvares af administratorerne saaledes, at det kun er Landmænd, der her er Tale om. Nu vil det vel ikke faa nogen Betydning i Praksis, fordi det andet aldrig er forekommet; men følger man den gamle Praksis, vil man vel nok sige, at der med de Boliger, der her er Tale om at opføre, kun er tænkt paa Landmændene.

Det er rigtigt, som der er blevet sagt, at Byggegrunde paa 800 m² er for smaa, derfor har man ogsaa forhejet Minimumsgrænsen til 1 000 m²; i øvrigt betyder det jo ikke, at Grunden ikke maa være større. Tværtimod siges der, at den maa som Regel ikke være over 3 000 m², men saa tror jeg ogsaa, vi er oppe paa en meget forsvarlig Størrelse, og der vil sikkert sjældent være Folk, der ønsker at faa mere.

I Anledning af den Sammenligning, det ærede Medlem Hr. Oluf Johansen drog mellem Staten og den enkelte, om jeg maa sige det saadan, vil jeg sige, at man kan ikke uden videre drage den Parallel. Det ligger i Sagens Natur, at det kan man ikke, og jeg vil bestemt holde paa, at de nye Folk, der kommer til at overtage en saadan Ejendom, faar den altid paa, hvad jeg vil kalde rimelige Vilkaar.

Det ærede Medlem Hr. Chr. Nielsen var inde paa, at det jo desværre var saaledes, at ikke alle Ansøgninger blev bevilget, idet en meget stor Procentdel fik Afslag. Det er rigtigt, men her er det jo Bygge-

materialsituationen, der spiller ind, og der er Landet over desværre mange, mange andre end Landarbejdere, der i denne Tid faar Afslag paa Anmodning om at komme til at bygge. Der tales i disse Aar meget om Byggeriet i Almindelighed, og jeg vil ikke tilbageholde den Bemærkning, at jeg tror, man med de smaa Materiale-mængder, vi i Øjeblikket har, og som vi vil have igennem en Aarrække, skal passe paa ikke at lande i den anden Grøft, saa at man fuldstændig glemmer Erhvervsbyggeriet og udelukkende beskæftiger sig med Boligbyggeriet. Jeg er egentlig personlig af den Opfattelse, at vi er ved at lande i den modsatte Grøft, saa at vi ikke har tilstrækkelige Materialer til Erhvervsbyggeriet, der dog til syvende og sidst er den væsentlige Forudsætning for, at vi ogsaa kan faa et Boligbyggeri i Stand.

Det ærede Medlem var inde paa, at man skulde give Reparationslaan til gamle Boliger til Modernisering. Det er ikke nogen ny Tanke, men alligevel tror jeg, man skal advare mod den, dels fordi det altid vil vise sig i Praksis — vi kender jo godt disse gamle Landarbejderhuse —, at hvis de skal have en gennemgribende Reparation, bliver det alt for kostbart, dels kommer det til syvende og sidst til at gaa saaledes, at den Landarbejder, der har faaet en gammel Hytte repareret, vil blive skuffet. Derfor tror jeg, Landarbejderne skal se paa denne Lov paa samme Maade, som de vordende Husmænd skal se paa Statshusmandsloven: at det, det her drejer sig om, er at bygge nye Huse, nye Hjem. Jeg tror ikke, man skal tage Reparationer med herindunder — jeg tror i hvert Fald ikke, Landarbejderne vilde være tjent dermed.

I øvrigt takker jeg for den Tilslutning, der fra alle Sider er givet Lovforslaget.

Chr. Nielsen: Det er ikke af Lyst til at forlænge Debatten, men der var en Bemærkning, den højtærede Minister kom med, som kalder mig frem. Den højtærede Minister sagde, at man skulde passe paa ikke at havne i den modsatte Grøft, saa at der udelukkende blev stillet Materialer til Raadighed for Boliger. Det er nu mit Indtryk, at her har Regeringen et overordentlig stort Ansvar, idet man, saa vidt jeg har forstaaet, indtil Dato har savnet en fornuftig Plan over Fordelingen af de forhaandenværende Byggematerialer. Man har hittil fra Regeringens Side forsømt at optælle de Lagre, der findes af Byggematerialer. Det Behov, der tilsyneladende er i Dag for en hel Del Erhvervsvirksom-